

Бранислав Нушић

После митинга

Биће нешто више од две хиљаде година како ја посећујем разне митинге и зборове. Био сам на ономе познатој митингу на коме смо донели резолуцију и осудили издајничко држање Исуса Назарећанина; био сам на оној митингу кад смо попели Петра Амјенског на магарца, а после на оној митингу кад су попели мене на белог коња, као и на свима осталим митинзима старога, средњег и новог века. И, ако хоћете да вам се исповедим, поводом митинга и резолуција ја сам и изрекао ону познату моју реч: “Све је то већ једном било!...”

Па ипак, има неке разлике између некадашњих и данашњих митинга, и та разлика, по свој прилици, потиче од писмености. Пре, док смо били неписмени, ми смо резолуцију коју бисмо донели на митингу, да је не бисмо заборавили, одмах извршавали; сад отако смо писмени, те можемо написати шта желимо и шта хоћемо, сад нам је већ лако. Деси нам се каква неправда или невоља, а ми се зберемо на митинг, изразимо гнушање, напишемо то на папиру и онда метнемо

лепо у архиву, уверени да се то не може ни избрисати ни заборавити.

А, најзад, и право је да буде неке разлике између некадашњих и данашњих митинга и резолуција. Јер, замислите како би то изгледало да се на оној митингу на Орашцу, 1804. године, радило као данас? Ако ту слику не умете себи да представите, ево ћу вам је изнети.

Замислите, дакле, митинг сазван на Орашцу на дан 20. јануара 1804. године. Отвара га г. Станоје Главаш лепим и пригодним говором и предлаже да се г. Ђорђе Петровић, звани Црни, изабере за председника митинга.

Г. Кара-Ђорђе заузима председничко место и, благодарећи збору на поверењу, даје реч једноме од сазивача, господину Станоју Главашу.

Г. СТАНОЈЕ ГЛАВАШ: Браћо. Стање наше браће постало је до крајности несношљиво, и ми смо позвани да размислимо о мерама које треба предузети да би се нашој поробљеној и намученој браћи помогло. Додуше, ми са пуно поуздања и поверења можемо

гледати у Европу, утолико пре што нас је она, у племенитој тежњи да одржи мир на Балкану, преко својих представника убедила да тиме што нас Турци убијају и натичу на кочеве нису никаква наша национална права повређена. *(Тако је!)* Стога ја, браћо, предлажем да се донесе једна резолуција у којој би се изјавило гнушање према зверствима која се чине према нама и да се позове влада да предузме енергичне мере за заштиту српскога живља! *(Дугоиџрајно: Тако је!)*

Г. КАРА-ЂОРЂЕ: Којекуде, има реч господин Ђуша Вулићевић.

Г. ЂУША ВУЛИЋЕВИЋ: Ја се, углавном, слажем са мислима које вам је изнео мој поштовани предговорник, господин Станоје Главаш, и имао бих само да учиним једну допуну његовом предлогу. Нас кољу, тај факт стоји, али ми не можемо, за љубав једне такве ситнице што ће нас пет-шест хиљада натаћи на кочеве, реметити мир на Балкану, који Европа жели да очува. Стога сам ја да наша резолуција не буде написана распаљивим тоном, већ озбиљно и достојанствено, како би собом казивала да је израз људи који радо пристају да седе на кочевима и да висе обешени о крушке за љубав мира који Европа жели. *(Тако је! Тако је!)*

Г. КАРА-ЂОРЂЕ: Господо, позивам господина Јанићија Ђурића да прочита нацрт резолуције. Изволите, господине Јанићије, по души вас, прочитати!

Г. ЈАНИЋИЈЕ ЂУРИЋ *(чиџа на-црт резолуције која ѓласи)*: Грађани

свих редова, сакупљени на данашњем митингу на Орашцу, а по саслушању свих говорника, једногласно констатују:

1. да је услед анархије, која је овладала у Турској Империји, доведен у питање опстанак наш;

2. да је последњи покољ, који је извршио дахија Аганлија у београдском округу, у коме је са свога огњишта растерана незаштићена српска сиротиња, изазвао силно узбуђење код нас свију;

3. грађани српски, окупљени на митингу, најодлучније дижу свој глас противу насилног и сталног, систематског истребљења српскога живља у Турској;

4. позива се цео народ да, без обзира на величину жртава које ће поднети, предузме све и најенергичније мере за брзу заштиту нашега живља у Турској Империји.

Г. КАРА-ЂОРЂЕ *(по џрочииџању)*: Прима ли се ова резолуција? *(Сви једногласно: Прима се!)*

Г. КАРА-ЂОРЂЕ: Е, сад, којекуде, позивам вас да се мирно и достојанствено разиђете својим кућама, а ми ћемо ову резолуцију ставити у архиву манастира Благовештења, како би била сачувана за потомство. *(Дугоиџрајно одобравање.)*

Ето, тако би тај митинг изгледао да је тада рађено као данас. А како бисмо ми данас изгледали да је такав митинг био тада?

(“Звезда”, 1912)